

**DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SUBORDINATE SERVICES OF
CO-OPERATIVE DEPARTMENT**

Saturday, 6th April 2024

(Time : 2.30 p.m. to 5.30 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

ACCOUNTS AND AUDITING - PAPER - II

(Version - English and Marathi) (Without Books)

- N. B. :** (1) Question No. 1 is compulsory. Solve any five questions out of remaining.
(2) Question No. 1 carries 25 marks and the remaining questions carry 15 marks each.
(3) English version will be considered as authentic.

1. From the following trial balance of Bhagyodaya Co-operative Society Marya., Solapur as on 31st March 2023 and additional information prepare the trading account, profit and loss account for the year ending on 31st March 2023 and balance-sheet as on that date. **25**

TRIAL BALANCE

Particulars	Credit (Rs.)	Particulars	Dedit (Rs.)
Member Share Capital	14,100.00	Dead Stock	7,000.00
Member Deposit	30,000.00	Printing & Stationary	750.00
Bank Loan	32,000.00	Bank Shares	5,000.00
Interest received on member loan.	53,150.00	Co-operative Society Shares	2000.00
Control commodities Food grain sales	1,27,000.00	Loan from members	83,250.00
		Control commodities Food grains purchase.	1,20,000.00
Reserve & other fund	45,100.00	Office Rent	9,000.00
		Salary	10,550.00
		Travelling Expences	1,250.00
		Transport Expences	1,300.00
		Light Bill	900.00
		Bank current account	33,500.00
		Bank Interest	26,250.00
		Telephone Bill	500.00
		Cash Balance	100.00
Total	3,01,350.00	Total	3,01,350.00

Adjustments :-

- (1) Closing stock of control commodities food grains as valued at Rs. 35,000
- (2) Office rent provision Rs. 1,000
- (3) Audit fee Rs. 600 provision
- (4) Depreciation on deadstock @ 5%
- (5) Provision for bad debt Rs. 1,500

2. (A) Fill in the blanks

10

- (1) Rectification report should be submitted within months in form by the Co-operative Society.
- (2) After book keeping begins.
- (3) Secretary of State Level Accounts Committee is
- (4) Double entry transaction results in
- (5) Closing stock is not written in
- (6) Trading discount is not shown in
- (7) Goods purchased on credit are recorded in
- (8) The auditor has the right to attend the meeting of the society.
- (9) Goodwill is asset.
- (10) Provision of audit of co-operative societies is mentioned in Section of co-operative law.

(B) State true or false

5

- (1) Auditor of Co-operative Society is public servant.
- (2) After completion of audit, the audit report should be submitted by the Auditor within one month as per Co-operative Act.
- (3) Goods purchased on credit are not recorded in purchase book.
- (4) In fixed depreciation method, the amount of depreciation varies every year.
- (5) Bad debts are written off without Auditors recommendation

3. Write full forms of 15

(1) A.P.M.C.	(9) C.R.R.
(2) A.G.M.	(10) W.T.O.
(3) NABARD	(11) F.I.R.
(4) R.C.S.	(12) G.D.C. & A.
(5) D.S.A.	(13) N.H.B.
(6) G.S.T.	(14) K.Y.C.
(7) O.T.S.	(15) R.B.I.
(8) N.P.A.	

4. Write short notes. (any three) 15

- (1) Reserve Fund
- (2) Special General Meeting
- (3) Re-audit
- (4) Bank reconciliation
- (5) Specific report

5. Explain the purpose and benefits of audit. 15

6. Journalise the following transaction in the books of Vaibhav Co-operative Seva Sanstha Marya., 15
Bhor.

- (1) 01/03/2023 - Cash in hand Rs. 5,000.
- (2) 04/03/2023 - Rs. 25,000 withdrawn from the Bank.
- (3) 05/03/2023 - Salary paid to employees Rs. 15,000 in cash and 10% employee providend fund was deducted from it.
- (4) 07/03/2023 - Stationery purchased worth Rs. 1,200 in cash.
- (5) 11/03/2023 - Audit fee paid by cheque Rs. 3,200.
- (6) 14/03/2023 - Electricity bill paid in cash Rs. 750.
- (7) 15/03/2023 - Member loan recovery by cheque Rs. 18,500 and Rs. 9,300 in cash. The said cheque was deposited in the Bank on the same day.

(8) 17/03/2023 - Monthly meeting expenses Rs. 500 in cash

- (9) 18/03/2023 - Education and training expenses paid Rs. 1,000 in cash.
- (10) 21/03/2023 - Municipal Tax paid Rs. 1,500 in cash.
- (11) 24/03/2023 - Deadstock purchase Rs. 2,000 in cash.
- (12) 25/03/2023 - Spent Rs. 450 for postage.
- (13) 28/03/2023 - Telephone bill paid Rs. 570 in cash.
- (14) 30/03/2023 - Travelling expenses Rs. 400 in cash.
- (15) 31/03/2023 - Office rent paid Rs. 2,000 in cash.

7. Explain difference between :

15

- (1) Audit report and rectification report.
 - (2) Book keeping and Accounting.
 - (3) Trade discount and cash discount.
 - (4) Capital expenditure and revenue expenditure.
 - (5) Statutory audit and internal audit.
-

मराठी रूपांतर

- सूचना : (१) प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे. उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 (२) प्रश्न क्रमांक १ साठी २५ गुण आहेत. उर्वरित प्रत्येक प्रश्नांना प्रत्येकी १५ गुण आहेत.
 (३) भाषांतरासाठी इंग्रजी माध्यमातील प्रश्नपत्रिका अधिकृत मानण्यात येईल.

- १ खालील दिलेल्या भाग्योदय सहकारी संस्था मर्यादित, सोलापूरच्या आर्थिक वर्ष सन २०२२-२३ च्या तेरिज पत्रकावरून २५ दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे व्यापारीपत्रक, नफा-तोटा पत्रक व ताळेबंद पत्रक तयार करा.

तपशील	नावे रुपये	तपशील	जमा रुपये
डेडस्टॉक	७,०००.००	सभासद भाग भांडवल	१४,१००.००
प्रिंटिंग स्टेशनरी	७५०.००	सभासद ठेवी	३०,०००.००
बँक भाग	५,०००.००	बँक कर्ज	३२,०००.००
सहकारी संघ भाग	२,०००.००	सभासद कर्जावरील व्याज	५३,१५०.००
सभासदांकडून घेतलेले कर्ज	८३,२५०.००	स्वस्त धान्य माल विक्री	१,२७,०००.००
स्वस्त धान्य माल खरेदी	१,२०,०००.००	राखीव व इतर निधी	४५,१००.००
कार्यालय भाडे	९,०००.००		
पगार	१०,५५०.००		
प्रवास खर्च	१,२५०.००		
ट्रान्स्पोर्ट	१,३००.००		
वीज बिल	९००.००		
बँक चालू खाते शिल्लक	३३,५००.००		
बँकेचे व्याज	२६,२५०.००		
टेलिफोन बिल	५००.००		
रोख शिल्लक	१००.००		
एकूण	३,०१,३५०.००	एकूण	३,०१,३५०.००

तरतुदी :

- (१) दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी स्वस्त धान्याचा मालसाठा रुपये ३५,०००.
- (२) कार्यालय भाडे देणे रुपये १,०००.
- (३) ऑडिट फीसाठी रुपये ६००.
- (४) डेडस्टॉकवर ५% झीज आकारा.
- (५) बुडीत कर्ज निधी रुपये १,५००.

२. (अ) रिकाम्या जागा भरा.

१०

- (१) सहकारी संस्थेस दोष दुरुस्ती अहवाल महिन्यांत नमुन्यात पाठवावा लागतो.
- (२) पुस्तक पालनानंतर सुरुवात होते.
- (३) राज्यस्तरीय लेखा समितीचे सभासद सचिव हे असतात.
- (४) द्विनोंदी व्यवहारामुळे निर्माण होते.
- (५) अखेरचा शिल्लक माल लिहिला जात नाही.
- (६) व्यापारी सूट दिसत नाही.
- (७) उधारीवर खरेदी केलेल्या मालाची नोंद केली जाते.
- (८) संस्थेच्या सभेस हजर राहण्याचा लेखापरीक्षकास अधिकार आहे.
- (९) ख्याती (गुडविल) ही संपत्ती आहे.
- (१०) सहकार कायद्यामध्ये लेखापरीक्षण विषयाच्या तरतुदी कलम मध्ये नमूद आहेत.

५

(ब) चूक की बरोबर लिहा.

- (१) सहकारी अंकेक्षक हा लोकसेवक आहे.
- (२) लेखापरीक्षण पूर्ण केलेनंतर एक महिन्याच्या आत अहवाल सादर करणे सहकार कायदानुसार बंधनकारक आहे.
- (३) उधारीवर खरेदी केलेल्या मालाची नोंद खरेदी पुस्तकात केली जात नाही.
- (४) स्थिर घसारा पद्धतीत प्रतीवर्षी घसान्याची रक्कम बदलत जाते.
- (५) अंकेक्षक यांच्या शिफारशीशिवाय बुडीत कर्जे निर्लेखित केली जातात.

३. खालील संक्षिप्त शब्दांचे पूर्ण रूप लिहा.

१५

(१) अ.पी.एम.सी.	(२) अ.जी.एम.	(३) नाबार्ड
(४) आर.सी.एस.	(५) डी.एस.ए.	(६) जी.एस.टी.
(७) ओ.टी.एस.	(८) एन.पी.ए.	(९) सी.आर.आर.
(१०) डब्ल्यू.टी.ओ.	(११) एफ.आय.आर.	(१२) जी.डी.सी. अँड ए.
(१३) एन.एच.बी.	(१४) के.वाय.सी.	(१५) आर.बी.आय.

४. टिपा लिहा (कोणतेही ३)

१५

- (१) राखीव निधी
- (२) अधिमंडळाची विशेष बैठक
- (३) फेर लेखापरीक्षण
- (४) बँक मिळवणी पत्रक
- (५) विनिर्दिष्ट अहवाल

५. हिशोब तपासणीचे (लेखापरीक्षणाचे) उद्देश व फायदे स्पष्ट करा.

१५

६. वैभव सेवा सहकारी संस्था मर्यादित, भोरच्या रोखकिर्दीत खालील व्यवहार नोंदवा.

१५

- (१) दिनांक ०१/०३/२०२३ - सुरुवातीची रोख शिल्लक रुपये ५,०००.
- (२) दिनांक ०४/०३/२०२३ - बँकेतून रुपये २५,००० काढले.
- (३) दिनांक ०५/०३/२०२३ - कर्मचाऱ्यांना रोखीने रुपये १५,००० वेतन दिले व त्यातून १०% कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधीची कपात केली.
- (४) दिनांक ०७/०३/२०२३ - रुपये १,२०० रोखीने स्टेशनरी खरेदी केली.
- (५) दिनांक ११/०३/२०२३ - रुपये ३,२०० चेकने ऑडिट फी अदा केली.
- (६) दिनांक १४/०३/२०२३ - रुपये ७५० रोखीने वीज बिल भरणा.
- (७) दिनांक १५/०३/२०२३ - रुपये १८,५०० चेकद्वारे सभासद कर्जवसुली रुपये ९,३०० रोखीने सभासद कर्जवसुली चेक याच तारखेस बँकेत भरणा केला.
- (८) दिनांक १७/०३/२०२३ - रुपये ५२५ रोखीने मासिक सभा खर्च.

- (९) दिनांक १८/०३/२०२३ - रुपये १,००० रोखीने शिक्षण व प्रशिक्षण खर्च.
(१०) दिनांक २१/०३/२०२३ - रुपये १,५०० रोखीने नगरपालिका कर भरणा.
(११) दिनांक २४/०३/२०२३ - रुपये २,००० रोखीने डेडस्टॉक खरेदी.
(१२) दिनांक २५/०३/२०२३ - रुपये ४५० रोखीने पोस्टेज खरेदी.
(१३) दिनांक २८/०३/२०२३ - रुपये ५७० रोखीने टेलिफोन बिल भरणा.
(१४) दिनांक ३०/०३/२०२३ - रुपये ४०० रोखीने प्रवास खर्च.
(१५) दिनांक ३१/०३/२०२३ - रुपये २,००० रोखीने ऑफिस भाडे अदा.

७. फरक स्पष्ट करा.

१५

- (१) लेखापरीक्षण अहवाल व दोष दुरुस्ती अहवाल.
(२) पुस्तकपालन व लेखा कर्ज.
(३) व्यापारी सूट व रोख सूट.
(४) भांडवली खर्च व महसुली खर्च.
(५) वैधानिक लेखापरीक्षण व अंतर्गत लेखापरीक्षण.
-